

ת"פ 18388/05/20 - מדינת ישראל פרקליטות מחוז מרכז נגד יוסף נגנה, א.ד. אור מרום עבודות עפר בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18388-05-20 מדינת ישראל נ' גנגנה ואח'

בפני המאשימה	כבוד השופטת אפרת פינק
נגד הנאשמים	מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז מרכז באמצעות עו"ד משה יחזקאל
	1. יוסף גנגנה
	2. א.ד. אור מרום עבודות עפר בע"מ ע"י ב"כ עו"ד שני טובול

החלטה

לפניי בקשה לתיקון כתב האישום.

מבוא

1. נגד הנאשמים הוגש ביום 10.5.20 כתב אישום ב-ת"פ 18388-05-20 (להלן - "כתב האישום").
התביעה ביקשה לתקנו, בעקבות טענות ההגנה ביחס למידת הפירוט בכתב האישום, והוגש כתב אישום
מתוקן ביום 20.9.22.

כתב אישום נוסף הוגש נגד הנאשמים ביום 21.10.20, ב-ת"פ 41856-10-20, וכתבי האישום נשמעים יחדיו.

2. כתב האישום המתוקן מייחס לנאשמים כדלקמן:

באישום הראשון - הסגת גבול כדי לעבור עבירה, לפי סעיף 447 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; ריבוי עבירות
של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 63 לחוק העונשין; עיסוק ללא רישיון
בעסק טעון רישוי, לפי סעיף 4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, פריטים 5.1 א', 5.1 ב', 5.1 ג', 5.1 ד' לצו
רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג - 2013, יחד עם סעיפים 12 ו-15 לחוק רישוי עסקים וסעיף 63
לחוק העונשין; הפעלת תחנת מעבר בניגוד לתקנות רישוי עסקים, לפי תקנות (1)2, (2)2, (7)2, (8)2, (4)א(2),
(4)ג(1), ו-6(1) לתקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), התשנ"ח - 1998, יחד עם סעיפים 14 ו-15
לחוק רישוי עסקים; ריבוי עבירות של אי נקיטת אמצעים, לפי סעיף 3 יחד עם סעיף 12 לתקנות למניעת מפגעים
(מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן - 1990; ריבוי עבירות של אי כיסוי
הפסולת בחומר כיסוי, לפי סעיף 6 ביחד עם סעיף 12 לתקנות למניעת מפגעים; ריבוי עבירות של אופן השלכת
פסולת באתר לסילוק פסולת, לפי סעיף 8 ביחד עם סעיף 12 לתקנות למניעת מפגעים; אי הכנת נוהל הפסקת

בעירה, לפי סעיף 10 ביחד עם סעיף 12 לתקנות למניעת מפגעים; ריבוי עבירות של פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה, לפי סעיף 7(ד) ביחד עם סעיף 13(א)(6) לחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד - 1984; ריבוי עבירות של אי תשלום היטל על הטמנת פסולת, לפי סעיף 11(ב)(א) ביחד עם סעיף 13(ב)(4) לחוק שמירת הנקיון; ריבוי עבירות של לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים, לפי סעיף 2 ביחד עם סעיפים 4 ו-13(ג)(1)(א) לחוק שמירת הנקיון; איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000; ואיסור עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 חוק איסור הלבנת הון.

באישום השני - קשירות קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 63 לחוק העונשין; ריבוי עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 יחד עם סעיף 63 לחוק העונשין; ריבוי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 יחד עם סעיף 63 לחוק העונשין; איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

3. לפי המיוחס באישום הראשון, בשנת 2012, פלש נאשם 1 לקרקעות פרטיות שייעודן חקלאי מוכרז ושטח ציבורי פתוח (להלן - "**הקרקעות**"), בסמוך לקיבוץ גבעת השלושה, והחל לנהל מהן את הפעילות העסקית של נאשמת 2, תוך הפיכתן למקום מושבה המרכזי של נאשמת 2. הנאשמים עסקו בפעילות ענפה בתחום עבודות העפר, וזאת ללא רישיון עסק ובהיעדר היתכנות לקבלו. במסגרת הפעילות, הנאשמים אספו והובילו משאיות פסולת מאתרי בניה לאתרים אחרים, מבלי לשנע אותה לאתרים חוקיים ומורשים. הפסולת הושלכה בקרקעות ובאתרים אחרים. היקף הפעילות האסורה המיוחסת לנאשמים הוא בסכום של 30,774,452 ₪. כן מיוחס, כי הנאשמים יצרו מצגי שווא ביחס לבעלות בקרקעות, היתר פעילות מטעם עיריית פתח תקווה, פעילות בהיתר ובמסגרת רישיון, וחומר שסופק לקבלנים ואתרי בניה. בשל חסכון בעלויות הקמה ועלויות שוטפות, יכלו הנאשמים להציע שירותים בתמחור זול ממתחריהם, ובכך יצרו יתרון בלתי הוגן.

האישום השני מייחס, כי נאשם 1 קשר עם חלק מעובדיו להונות את חברת דניה סיבוס בע"מ, שכרתה חוזה הזמנת עבודה עם נאשמת 2. זאת, בדרך של מילוי משאיות פינוי והובלה באופן חלקי, והחתמת נציגי חברת דניה סיבוס על תעודות משלוח באמצעות מצג שווא לפיו המשאיות הועמסו במלואן כמוסכם, ועל ידי שיבה לעמדת ההעמסה כשהמשאיות מלאות באופן חלקי, מבלי לבצע את ההובלה בפועל, כך שנציגי החברה הוחתמו בכזב עבור מספר הובלות כשבפועל בוצעה הובלה אחת בלבד. לפי המיוחס, כך נגבו מחברת דניה סיבוס מאות אלפי שקלים, תוך זיוף חשבוניות בהיקף כולל של 999,290 ₪.

4. הנאשמים כפרו במיוחס להם. מענה ראשון נמסר ביום 27.5.22, אולם לאחר החלפת ייצוג נמסר מענה נוסף, וזאת ביום 7.7.22. ביום 25.10.22, נמסר מענה לכתב האישום המתוקן. שמיעת פרשת התביעה החלה ביום 20.6.22, נשמעו כבר מספר דיוני הוכחות וקבועים עוד דיוני הוכחות רבים.

5. ביום 13.12.22 הגישה התביעה בקשה לתיקון כתב האישום, ובו ביקשה להוסיף עד תביעה נוסף. כן ביקשה להגיש חומרי חקירה שלטענתה התגלו לה בשלב מאוחר יותר כדי ניהול הליך ההוכחות.

להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 13.12.22, ביקש בא כוח התביעה במהלך דיון ההוכחות להגיש חלק מהמסמכים באמצעות עו"ד קמר שעדותו נשמעה. הוריתי כי החומרים יוגשו בשלב זה על תנאי, וכי ההחלטה בעניינם תינתן במסגרת הכרעת הדין.

6. בא כוח התביעה טען, כי במסגרת פגישת רענון לעד תביעה מס' 37, עו"ד יוסף קמר, שנערכה ביום 7.7.22, לקראת עדותו - שתוכנה ליום 11.7.22 אולם נדחתה לבסוף - התברר כי במהלך החקירה מסר ליחידה החוקרת מספר מסמכים: צילום צ'ק של חברת אמין רילטי בע"מ; ממצאי חקירה פרטית של חברת החקירות "שירם", שנערכה לצורך איתור הגורם שפלש לקרקע של עד תביעה מס' 36, יונתן והב; ומסמכים נוספים שהוגשו זה מכבר.

לטענתו, בשל שגגה המסמכים לא נכללו בחומר החקירה והם הועברו, מיד לאחר פגישת הרענון הנזכרת, לבאת כוח הנאשמים. עוד טען, כי לקראת הדיון בו העיד לבסוף עו"ד קמר, ביום 13.12.22, התברר כי בשל השגגה המתוארת באיתור המסמכים הנדונים, לא צוין ברשימת עדי התביעה עד רלוונטי נוסף, נציג חברת החקירות "שירם".

לטענת בא כוח התביעה, יש להיעתר לבקשה לתיקון כתב אישום, שכן המסמכים הרלוונטיים הועברו לעיון ההגנה ביום 7.7.22, וזאת לפני מתן המענה המתוקן ביום 25.10.22, כך שהיו בפני באת כוח הנאשם בעת גיבוש עמדתה בתיק. כן הוסיף, כי בקשת היחידה החוקרת לקבלת המסמכים וכוונת עו"ד קמר להגישם מתועדים בתיק החקירה, כי תוכנם עולה בקנה אחד עם גרסתו של והב, וכי גרסת הנאשמים ביחס לגרסת המתלון וממצאי החקירה הפרטית המתוארים באחד המסמכים, מופיעה בכתב הגנה שהגיש בתביעה שהוגשה נגדו, ואשר נכלל בתיק החקירה.

בא כוח התביעה הוסיף וטען, כי אין מדובר בשינוי מהותי של כתב האישום, אלא בתיקון פרוצדוראלי שתכליתו הגשת מסמכים המצויים בחומר החקירה ממילא.

כן טען בא כוח התביעה, כי הגשת המסמכים תסייע לבית המשפט לבחון את טענות המתלוננים ולהגיע לחקר האמת.

7. באת כוח הנאשמים טענה, לעומת זאת, כי בקשת התביעה מהווה ניסיון לערוך מקצה שיפורים בכתב האישום, וכי הוספת עד בשלהי פרשת התביעה, לאחר חקירת מספר עדים מהותיים, מהווה פגיעה מהותית בזכות הנאשמים להליך הוגן, ועשויה לגרום לעיוות דין. לטענתה, היענות לבקשה עשויה לגרום להימשכות נוספת של ההליך, המהווה עיוות דין. עוד טענה כי התביעה מבקשת להגיש המסמכים הנוספים באמצעות הוספת עד, זאת למרות התנגדותה להגשתם מיד עם קבלת העדכון מהתביעה כי המסמכים נמצאו.

באת כוח הנאשמים טענה גם, כי התביעה עתרה לתיקון כתב האישום בחלוף כחמישה חודשים ממועד איתור החומר הנוסף, משמע - בשיהוי ניכר.

כן הוסיפה וטענה, כי לא נהיר מי ערך את המסמך אותו מבקשת התביעה להגיש, ומכאן שלא ניתן יהיה להגישו באמצעות העד שמבוקש להוסיפו.

דין והכרעה

8. לפי סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982:

"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון יעשה בכתב האישום או ירשם בפרוטוקול".

9. לאחר תחילת המשפט, מסור שיקול הדעת אם לאפשר תיקון כתב אישום לבית המשפט. המבחן

שנקבע בסעיף הנזכר הוא של "הזדמנות סבירה להתגונן", משמע - אם יש בתיקון כתב האישום כדי לפגוע בהגנת הנאשם (ע"פ 7953/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 (27.6.13); ע"פ 5019/09 חליוה נ' מדינת ישראל, בפסקה 27 (20.8.13)).

10. בפסיקה נמנו מספר שיקולים שעל בית המשפט לקחת בחשבון בהחלטה אם להתיר תיקון כתב אישום, לאחר תחילת המשפט, ובכללם: השלב שבו התבקש התיקון, ובפרט אם החלו כבר דיוני ההוכחות ואם כן, באיזה שלב הם מצויים (ע"פ 4668/14 אפללו נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 (18.2.15); ע"פ 104/89 דרורי ואח' נ' מדינת ישראל וערעור שכנגד, פ"ד מד(1) 848, 843 (1990); ע"פ 329/68 מדינת ישראל נ' כדורי, פ"ד כב(2) 372, 377 (1968)); וכן האם יש בתיקון כדי לרפא פגם בכתב האישום ואם די בתיקון כדי לרפאו (ע"פ 52/63 היועץ המשפטי לממשלה נ' משה פייגנבאום, פ"ד יז 1081 (1963)).

עוד נקבע, כי "דרך המלך במקרים מעין אלו היא הגשת בקשה מסודרת מטעם התביעה לתיקון כתב האישום ... מיד לאחר שמתבררת הטעות" (עניין חליוה, לעיל).

11. האם יש לאפשר את התיקון המבוקש בכתב האישום במקרה הנדון? התשובה על כך היא בחיוב.

12. הזדמנות סבירה להתגונן - העד שהוספתו מתבקשת עתה צפוי להעיד לעניין מסמכים הנוגעים לשאלת חוקיות השימוש של הנאשמים באחד המגרשים הרלוונטיים לכתב האישום. הבעלים של מגרש זה ובא כוחו הם ממילא כבר עדי תביעה בתיק. עדויותיהם נשמעו ביום 20.6.22 וביום 13.12.22, בהתאמה, הם התייחסו בעדויותיהם לפלישת נאשם 1 לקרקע, ובאת כוח הנאשמים חקרה אותם נגדית ביחס לטענות אלו. יתר על כן, המענה לכתב האישום מתייחס לטענות הנוגעות לפלישתו של נאשם 1 למגרש זה. מכאן, כי עדותו של העד שמבוקש להוסיף לכתב האישום אינה נוגעת לנושאים חדשים.

יובהר, כי משנקבע כי המסמכים הנוספים יוגשו על תנאי, ושאלת הגשתם תוכרע בהכרעת הדין, אין עוד צורך להכריע בטענות באת כוח הנאשמים לעניין הגשת מסמכים מאוחרת באמצעות הוספת עד התביעה הנוסף.

13. השלב בו מצוי ההליך - שמיעת ההוכחות אמנם החלה, אולם לא ניתן לומר כי מצויים אנו בשלהי פרשת התביעה. שמיעת עדי התביעה צפויה להימשך עוד זמן רב, נוכח מספר עדי התביעה והיקף החומר. דיוני הוכחות רבים נוספים קבועים עתה עד לחודש אוקטובר 2023, ויש צפי לקביעת דיוני הוכחות רבים נוספים. פרשת ההגנה טרם החלה. יתר על כן, למרות שכתב האישום הוגש לפני למעלה משנתיים, מענה מפורט הוגש על ידי באת כוחם החדשה של הנאשמים אך לפני כחמישה חודשים, ותוקן לפני כחודשיים.

מכאן, כי ההליך מצוי עתה, למרבה הצער, אך בשלביו המוקדמים.

14. ריפוי פגם - גילוי המסמכים הנוספים במסגרת רענון שנערך לעד תביעה הוביל את התביעה למסקנה, כי ישנו עד נוסף, שעדותו נוגעת לאותם מסמכים. מכאן, שיכול ויהיה בעדותו של העד כדי להבהיר פרטים הנדרשים לביורר האמת.

15. תיקון עם בירור הטעות - מלכתחילה, לא נהיר מדוע המשטרה לא אספה את החומרים שהעביר לה העד במסגרת חומר החקירה. גם חלף פרק זמן ניכר, של כחמישה חודשים, ממועד גילוי המסמכים החסרים, בעת רענון העדות, ועד הגשת הבקשה להעיד עד נוסף, שנוגע למסמכים חסרים אלו. לא נמצא הסבר של ממש מדוע הבקשה לתיקון כתב האישום לא הוגשה, לכל המאוחר בחודש יולי 2022 ומדוע המתנה התביעה עד לחודש דצמבר 2022, אך זמן קצר לפני שמיעת עדותו של עו"ד קמר. מכאן שנפל

שיהוי בהגשת הבקשה.

סיכום

16. אכן, נפל שיהוי בהגשת הבקשה לתיקון כתב האישום, וככלל, מוטב שלא להגיש בקשות מעין אלו לאחר התחלת שמיעת הראיות, משום שהדבר מוביל להארכת ההליך המשפטי ולסרבולו, שלא לצורך. עם זאת, תיקון כתב האישום נדרש לשם הצגת התמונה העובדתית המלאה בפני בית המשפט, והתיקון בדרך של הוספת עד תביעה, לא יוביל לפגיעה מהותית ביכולתם של הנאשמים להתגונן או לעיוות דין. דיוני ההוכחות אמנם החלו, אולם הם נמצאים אך בתחילת שמיעת פרשת התביעה, וזכויות הנאשמים שמורות להם.
17. ככל שתבקש באת כוח הנאשמים לטעון, כי לא ניתן להגיש באמצעות העד מסמכים מסוימים, או כי עדותו אינה קבילה או אינה רלוונטית, תעשה כן בדרך המקובלת, במסגרת דיון ההוכחות שיקבע לשם כך.
18. ככל שבאת כוח הנאשמים סבורה, כי נוכח תיקון כתב האישום נדרש להשיב לחקירה נגדית נוספת, עד כלשהו, שעדותו כבר נשמעה, תגיש בקשה מתאימה תוך 7 ימים, וככל שמדובר בעד רלוונטי לתיקון, ניתן יהיה להשיבו להשלמת חקירתו הנגדית.
19. לאור כל האמור, הבקשה לתיקון כתב האישום מתקבלת, וכתב האישום המתוקן בשנית ייסרק בתיק.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ה' טבת תשפ"ג, 29 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.